

POSTANOWIENIE

Dnia 4 kwietnia 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Maria Szulc (przewodniczący)

SSN Władysław Pawlak (sprawozdawca)

SSN Roman Trzaskowski

w sprawie ze skargi M. Ł. o wznowienie postępowania zakończonego
prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 9 czerwca 2015 r., sygn. akt I ACa (...), wydanego w sprawie
z powództwa A. Ł.
przeciwko M. Ł.
o rozwód,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 4 kwietnia 2017 r.,
zażalenia skarżącego na postanowienie Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 29 lutego 2016 r., sygn. akt I ACa (...),

1. odrzuca zażalenie;

**2. przyznaje od Skarbu Państwa - Sądu Apelacyjnego w (...)
radcy prawnemu L. M. wynagrodzenie w kwocie 270 (dwieście
siedemdziesiąt) zł, powiększonej o stawkę podatku od towarów i
usług, tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej
pożwanemu w postępowaniu zażaleniowym.**

UZASADNIENIE

W piśmie z dnia 25 czerwca 2015 r. pozwany M. Ł. wniósł o reasumpcję wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 9 czerwca 2015 r. wydanego w sprawie I ACa (...) z powództwa A. Ł. przeciwko M. Ł. o rozwód oraz o uwzględnienie w uzasadnieniu tego orzeczenia stanu faktycznego, wskazując, że powodem jego złożenia jest zamiar starania się o wznowienie postępowania, ponieważ zapadły wyrok jest rażąco krzywdzący oraz głęboko niesprawiedliwy. Podniósł, że zamierza dostarczyć bądź wskazać Sądowi dalsze dowody wspierające jego osąd stanu faktycznego.

Postanowieniem z dnia 29 lutego 2016 r., Sąd Apelacyjny w (...) uznając, że złożone przez pozwanego pismo stanowi skargę o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 9 czerwca 2015 r. w sprawie I ACa (...) odrzucił ją, stwierdzając, że nie została oparta na ustawowej podstawie.

Pozwany M. Ł. złożył zażalenie na to postanowienie. Zarzucił naruszenie art. 410 § 1 k.p.c., art. 410 § 1 k.p.c. w zw. z art. 130 § 1 k.p.c. oraz art. 403 § 1 i § 2 k.p.c., podnosząc, że złożone przez niego pismo zostało potraktowane jako skarga o wznowienie postępowania mimo, że nie został on wezwany do zajęcie stanowiska i określenia charakteru prawnego tego pisma i nie udzielono mu terminu do uzupełnienia braków formalnych złożonego pisma, zakwalifikowanego jako skarga o wznowienie postępowania. Wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia i wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem z dnia 9 czerwca 2015 r.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W pierwszej kolejności zwrócić uwagę należy, iż kodeks postępowania cywilnego nie przewiduje możliwości złożenia wniosku inicjującego postępowania będące dopiero przygotowaniem do wniesienia skargi o wznowienie postępowania. Zarówno taki wniosek, jak i tego rodzaju postępowanie są obce kodeksowi postępowania cywilnego.

Jakkolwiek treść pisma pozwanego z dnia 25 czerwca 2015 r., w którym oświadczył, że nie zgadza się z prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 9 czerwca 2015 r. i wskazał, że zamierza starać się o wznowienie

postępowania wraz z przedstawieniem dalszych dowodów potwierdzających jego stanowisko, mogła rodzić wątpliwości, co do jego charakteru, w szczególności, czy stanowi skargę o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem, to jednak zważywszy na treść wniosków zażalenia, w którym pozwany domagając się uchylenie zaskarżonego postanowienia, wniósł o wznowienie postępowania, potwierdza ostatecznie, że w istocie rzeczy pismo to stanowiło skargę o wznowienie postępowania. Przemawia za tym także treść zarzutów zażalenia i ich uzasadnienie, a przede wszystkim zarzut naruszenia art. 403 § 1 i 2 k.p.c. przez jego nie zastosowanie pomimo, że pozwany może żądać wznowienia postępowania w razie późniejszego wykrycia takich okoliczności faktycznych lub środków dowodowych, które mogłyby mieć wpływ na wynik sprawy, a z których strona nie mogła skorzystać w poprzednim postępowaniu, jak i gdy wydanie wyroku nastąpiło w wyniku przestępstwa.

Analiza treści pisma pozwanego z dnia 25 czerwca 2015 r. oraz treści wniesionego środka odwoławczego wykluczała możliwość przyjęcia, że pismo to stanowiło skargę kasacyjną, względnie skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia, co miałoby znaczenie z uwagi na przepis art. 394¹ § 1 k.p.c.

Zgodnie z art. 394¹ § 2 k.p.c. w sprawach, w których przysługuje skarga kasacyjna, zażalenie przysługuje także na postanowienie sądu drugiej instancji kończące postępowanie w sprawie. W konsekwencji dla oceny dopuszczalności zażalenia ma znaczenie to, czy ze względu na przedmiot sprawy, skarga kasacyjna przysługiwałaby od wyroku Sądu drugiej instancji wydanego w następstwie skargi o wznowienie postępowania (por. też postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 25 maja 2016 r., V CZ 19/16, nie publ.; z dnia 18 marca 2015 r., I CZ 22/15 nie publ.; z dnia 20 czerwca 2008 r., IV CZ 36/08, nie publ.). Stosownie do art. 398² § 2 pkt 1 k.p.c. skarga kasacyjna w sprawie o rozwód jest niedopuszczalna.

Skoro więc w sprawie o rozwód skarga kasacyjna jest niedopuszczalna, to zażalenie pozwanego na postanowienie odrzucające jego skargę o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem w świetle powołanego wyżej

przepisu jest niedopuszczalne, co skutkuje jego odrzuceniem na podstawie art. 398⁶ § 3 k.p.c. w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c.

O wynagrodzeniu należnym pełnomocnikowi pozwanego z urzędu orzeczono na podstawie art. 22³ ust. 1 i 2 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (j.t. Dz. U. 2016, poz. 233, ze zm.) w zw. z § 4 ust. 1, 2, 3 oraz § 10 ust. 1 pkt 1 i § 16 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego (Dz. U. poz. 1715; por. też uchwała Sądu Najwyższego z dnia 13 stycznia 2017 r., III CZP 87/16).

aj